

REFORMÁTUS
SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Ápolás-gondozás és egészségügyi ellátás

a támogatott lakhatás keretében

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Jelen szakmai tanulmány a támogatott lakhatáson belül az ápolás-gondozás szolgáltatással¹ és az egészségügyi gondozással kapcsolatos kérdéskört vizsgálja

¹Szoctv. 75. § (1) A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek, a pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önállósági képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja

- a) a lakhatási szolgáltatást,
 - b) az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt,
 - c) az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító kísérő támogatást,
 - d) az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén
- da) az étkezést,
 - db) az ápolás-gondozást,
 - dc) a fejlesztést,
 - dd) a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatásokat.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Szociális gondoskodás – szociális gondozás	4
Támogatott lakhatás a szociális gondozásban	4
Alapelvek:	7
Egyéni szolgáltatási tervnek tartalmaznia kell:	9
A támogatott lakhatást biztosító ingatlan	11
Megfelelő szakszemélyzet	15
Szakápolási feladatok	17
Egészségmegőrzés, egészségnevelés:	19
Támogatott lakhatás és gondnokság:	22
Összegzés	24
Hivatkozott irodalom:	25
Irányadó jogszabályok:	25
Kormányrendeletek, Kormányhatározatok	26
Miniszteri rendeletek	27
Melléklet	29

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS
SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Szociális gondoskodás – szociális gondozás

A szociális gondoskodás komplex módon, nemre, korra, fogyatékosagra tekintet nélkül, egyéni szükségletekhez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló egyén egészségi, szociális és mentális állapota határozza meg. A szociális gondozás ezek gyakorlati megvalósítását jelenti, amelynek elemei a fizikai ellátás, az egészségügyi ellátás, a mentális gondozás, a foglalkoztatás és az érdekvédelem.

Támogatott lakhatás a szociális gondozásban

Az elmúlt 15 évben egyre erősödött a kiscsoportos és egyéni szükségleteken alapuló gondozás iránti igény, mely gondozási forma az 1990-es évek közepétől hazánkban is bevezetésre került. A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény és az ahhoz tartozó Fakultatív Jegyzőkönyv ratifikálásával hazánk véglegesen elkötelezte magát a közösségi alapú szolgáltatások, a lakóotthoni ellátás megszervezése mellett.

„A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 17. §-a rendelkezik arról, hogy a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó, 50 főnél nagyobb férőhelyszámú szociális intézményeket ki kell váltani: a fogyatékos személyek szociális ellátása kizárólag integrált lakókörnyezetben valósulhat meg. Az átalakítás további eleme a lakhatás és a napközbeni tevékenységek (pl. oktatás, gondozás, szabadidős tevékenységek, társas kapcsolatok) szétválasztásán alapuló, személyre szabott és szükségletekre épülő ellátás biztosítása.”(1)

A támogatott lakhatás szolgáltatás rendszerszintű bevezetése terén előzménynek tekinthető a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat megszületése. A stratégia megvalósításának elősegítése érdekében kiírásra került a TIOP-3.4.1 Bentlakásos intézmények kiváltása című pályázat, melynek keretében 7 milliárd forint állt rendelkezésre ahhoz, hogy a pályázat lebonyolításához szükséges, hogy a kiváltás jogszabályi háttere biztosított legyen.

Az Szociális Törvény 2013. január 1-én hatályba lépő módosítása általános érvénnyel törvénybe iktatta a támogatott lakhatásra vonatkozó szabályokat. A jogalkotó általános indoklása szerint ez a szolgáltatási forma megfelelő feltételeket teremt ahhoz, hogy a fogyatékos, pszichiátriai és szenvedélybeteg emberek nyitottabb, természetesebb, családiasabb életmódot alakítsanak ki önmaguk számára, személyesebb bánásmódot és nagyobb autonómiát tesz lehetővé.

A támogatott lakhatás az ellátott életkorának, egészségi állapotának és önellátási képességnek megfelelően biztosít lakhatási, illetve egyéb szociális szolgáltatásokat az ellátott önálló döntése, szükséglete, képességei, készségei maximális figyelembevételével (Szoctv.).

„A közszolgáltatások eléréséhez minden embernek - így a fogyatékosokkal élőknek is - egyenlő esélyt kell biztosítani. Ezért a szociális ellátás mellett az egészségügy, közoktatás és a foglalkoztatás területén is szükséges a leendő igénybevételre felkészülni.

A nagy létszámú intézmények és a szociális szolgáltatások átalakításához szükség van az egészségügy, a köznevelés, oktatás, a sport, valamint a foglalkoztatás rendszerein belül történő szemléletváltásra, az érdekérvényesítés rendszerének megváltoztatására, a szolgáltatások átalakítására is.

Az eddigi, bentlakásos intézmény által nyújtott komplex szolgáltatás lakhatási szolgáltatásra, valamint az önálló életvitelt segítő szolgáltatásokra (pl. fejlesztés, ápolás-gondozás, társadalmi életben való részvétel segítése) válik szét.”(1)

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Támogatott lakhatás alatt a lakhatási szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó szociális szolgáltatást együttesen értjük. Az átalakítás célja, hogy a jelenlegi intézményi ellátás helyett az ellátottak önálló életvitelt folytathassanak segítő szolgáltatások igénybevételével. A szolgáltatások igénybevételének az alapja az ellátott önálló döntése, szükséglete, képességeinek, készségeinek maximális figyelembevételével.

Az átalakítással minden szociális szolgáltatás az alapszolgáltatásokra épül, a speciális bentlakást nyújtó szolgáltatási elemekkel kiegészítve azokat, mint például a felügyelet.

„A jelenlegi intézmények a kiváltást követően biztosítják a lakhatási szolgáltatást –tulajdon, vagy bérlemény formájában–, valamint vagy saját fenntartásban, vagy szerződéses úton vásárolt szolgáltatásként nyújtják a szociális szolgáltatásokat. A személyre szabott, az egyéni képességek és szükségletek alapján megvalósuló szociális szolgáltatás, ami az önálló életvitelt segíti, a lakhatási szolgáltatással együtt vehető igénybe.

A támogatott lakhatás bevezetésével lehetővé válik, hogy az ellátottak a helyi lakossággal azonos életkörülmények és életfeltételek között éljenek, részt vegyenek a helyi társadalom életében, továbbá maguk válasszák meg, hogy hol, kivel és hogyan éljenek.”(1)

Az új rendszer kereteit a szolgáltatást nyújtók hálózatszerű működése tölti ki, amely lehetőséget teremt több szolgáltatási forma együttes kialakítására.

Cél: Mindenkori szakmai irányelveknek megfelelő ápolás-gondozás biztosítása támogatott lakhatásra vonatkozó jogszabályi keretek között.

- szakmai színvonal javítása; komplex szükségletfelmérés talaján feltárt, egyéni szükségletekhez igazodó, holisztikus szemléletű ellátás;

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Célcsoport: Azok a fogyatékossgal élő személyek, kik jelenleg intézményi ellátásban részesülnek.

- látási fogyatékos
- hallási fogyatékos
- értelmi fogyatékos
- autista, autisztikus
- mozgásszervi fogyatékos
- halmozottan fogyatékos
- kromoszóma-rendellenességgel élő személyek

Alapelvek

- önrendelkezés és az emberi méltóság tisztelete
- támogatott döntéshozatal elve
- integráció elve
- normalizáció elve
- rehabilitáció elve
- egyenlő esélyű hozzáférés elve
- egyetemes tervezés elve
- semmit rólunk, nélkülünk elve

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Az egészségügyi szolgáltatásokat a fogyatékos emberek is a mindenki más számára elérhető ellátási rendszerben kell, hogy igénybe vegyék.

Fontos hangsúlyozni, hogy a támogatott lakhatás esetében csak alapápolási feladatok végezhetőek az ápolás-gondozás szolgáltatási elem, illetve az egészségügyi szolgáltatások keretében vehető igénybe.

*Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről alapján a támogatott lakhatást igénybevevők esetében **egyéni szolgáltatási tervet** kell készíteni, amely **komplex szükségletfelmérés** eredményén és tartalmán alapul. Ezért a legmeghatározóbb az ápolás gondozás és az egészségügyi szolgáltatások nyújtása szempontjából hogy a **komplex szükségletfelmérés fogyatékoság-specifikusan** olyan magas szakmai színvonalon készüljön, hogy a szolgáltatásnyújtás leginkább a szükségletekhez igazodó legyen, és a kockázatokat kizárni (kezeln) tudja a szolgáltató.*

*A **KOMPLEX SZÜKSÉGLETFELMÉRÉS** szakmai módszereit a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter az általa irányított minisztérium honlapján közzéteszi, a módszertan így megismerhető. A **komplex szükségletfelmérés kiterjed***

- a) az egyén igényeire és elvárásaira a mindennapi életvezetésének támogatásával kapcsolatban,*
- b) az egyén által megfogalmazott rövid- és hosszú távú célokra,*
- c) az életkor- és fogyatékoság-specifikus igényekre,*
- d) a családi állapotra, a természetes és professzionális támogató környezetre,*
- e) a képzettségre, munkatapasztalatra,*
- f) az életvitel önállóságának meghatározásához szükséges mértékben a jövedelmi, vagyoni helyzetre,*

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- g) **a lakhatás fizikai környezetének speciális szükségletére, a kommunikációs szükségletekre,**
 - h) **annak felmérésére, hogy az élet mely területén szükséges a támogatás és milyen mértékben,**
 - i) **a speciális csoportoknak nyújtott egyéb támogatás bevonására vonatkozó szükségletre és annak mértékére,**
 - j) **a támogatási szükséglet időszakosságára vagy folyamatosságára,**
 - k) **folyamatosan nyújtott - általános és speciális - szociális munka esetében annak intenzitására, gyakoriságára, valamint az egészségügyi ellátáshoz, oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való hozzájutás megszervezésének igényére,**
 - l) **az egyén együttműködési szándékának felmérésére.**
- (2) *A komplex szükségletfelmérést célcsoport-specifikus, fogyatékoság esetén fogyatékoság-specifikus módszerekkel, felmérő eszközökkel kell elvégezni.*

(1/2000 SZCSM rendelet 110/B§)

Egyéni szolgáltatási tervnek tartalmaznia kell

- a) az Szt. 75. § (1) bekezdés b)-d) pontja szerinti szolgáltatások formáit és felelőseit,
- b) a szolgáltatásnyújtással elérendő rövid- és hosszú távú célok meghatározását, a várható eredmények elérésének módját, időtartamát, ütemezését,
- c) az életvitel támogatását szolgáló tevékenységek körét és a megvalósításhoz szükséges eszközöket,
- d) a kockázati tényezők felsorolását és azok elhárításának lehetséges eszközeit, módját és eljárásrendjét,**
- e) az ellátást igénybevevőnek a társadalomba, a közösségbe történő beilleszkedése érdekében szükséges, koordinált intézkedéseket,

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- f) a család és az egyéb támogatók bevonásának módját, a támogatói háló tagjait,
- g) az Szt. 75. § (3) bekezdése alapján a más szervezet által biztosított szolgáltatásokat és azok felelőseit.

Az egyéni szolgáltatási tervet a szolgáltatás nyújtásának kezdő időpontjától számított három hónap elteltével felül kell vizsgálni, majd ezt követően legalább félévente értékelni, és szükség esetén módosítani kell.

(Az 1/2000 SZCSM rendelet 12/A. §-a alapján)

A szolgáltatási terv így a támogatott lakhatás szolgáltatásain belül az gondozás-ápolás, illetve az egészségügyi szolgáltatások nyújtásának is az alapja. (Azaz fontos leszögezni, hogy a támogatott lakhatás vonatkozásában nem készülnek külön gondozási tervek.)

Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 110/I. § (1) bekezdés alapján **meghatározott tartalmú egészségügyi ellátást kell biztosítani a támogatott lakhatás esetében.** Az ellátási kötelezettség **csak a következőkre terjed ki:** a szakorvosi, illetve sürgősségi ellátáshoz, kórházi kezeléséhez való hozzájárulásról, valamint a gyógyászati segédeszközök biztosításáról kell gondoskodni **komplex szükségletfelmérés** eredménye alapján.

A támogatott lakhatás esetében az ápolás gondozás szolgáltatás keretében csak alapápolási feladatok végezhetőek, ha a komplex szükségletfelmérés alapján az igénybevevőnek egészségügyi szakellátásra van szüksége, annak megszervezéséről a szolgáltató úgy tud gondoskodni, hogy szakellátási tevékenység folytatására jogosító engedélyt szerez be és maga biztosítja a szakellátást, vagy egészségügyi szakellátás szolgáltatás nyújtására jogosult szolgáltatóval szerződést köt. A támogatott lakhatásban az ápolás gondozás szolgáltatási elem (Szoctv. 75. § (1) db) pont) szakmai tartalmának meghatározására alapszolgáltatások keretében biztosított ápolási-gondozási feladatok (és nem tartós bentlakásos intézményi ellátások keretében végzett ápolás-gondozásra vonatkozó

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

szabályok) irányadóak: azaz ápolás-gondozásra a nappali ellátás, a támogató szolgáltatás, közösségi ellátás, házi segítségnyújtás gondozási tartalma lehet irányadó. (1/2000. SZCSM rendelet 110/H § (1) bekezdés)

Az egészségügyi **szakápolási tevékenység nem tartozik a támogatott lakhatás szolgáltatásai körébe**, külön engedély alapján folytatható! Amennyiben az adott intézmény szakápolási tevékenységet is folytat, úgy az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X. 20.) ESZCSM rendelet 4. számú melléklete szerint kell ápolási tervet készíteni.

Fogyatékossgal élő személyek esetében több összetevője van a természetes és professzionális támogató közeg együttműködésének. Meghatározó lehet, hogy az érintett személy milyen szociális szolgáltatásokat, támogatásokat vett igénybe, és azon belül mennyire szakszerűen került felmérésre az önellátási képessége, és azt tervszerű beavatkozásokkal hogyan támogatták, fejlesztették.

A támogatott lakhatást biztosító ingatlan

Az egyéni szükségletekre épülő szociális szolgáltatással együtt nyújtott lakhatási szolgáltatásnak három formáját támogatja a stratégia, és annak megfelelően e három formát rögzíti a Szociális Törvény:²

²Szt. 75. § (2) A lakhatási szolgáltatás

a) legfeljebb hat fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy

b) hét-tizenkét fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy

c) legfeljebb ötven fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében biztosítható.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- 1) **”lakás”**: társadalmi- és lakókörnyezetbe integráltan elhelyezkedő, maximum 6 fő részére lakhatást nyújtó önálló lakás, amely vonatkozásában a fenntartónak a használat jogcímét a működés nyilvántartásba vételekor igazolnia kell;
- 2) **„lakóház”**: társadalmi- és lakókörnyezetbe integráltan elhelyezkedő, maximum 12 fő részére lakhatást nyújtó ház, nagyobb lakás;
- 3) **„lakócentrum”**: integrált lakókörnyezetben elhelyezkedő, maximum 50 fő ellátására alkalmas lakóépület/épületek együttese. Ebben az esetben is biztosítva az alapelvet, miszerint a lakhatás és a napközbeni tartózkodás terei szétválnak. Elsősorban a magas gondozási szükségleteket igénylő lakók részére.”(1)

Fogyatékoság súlyosságából fakadó állapot, illetve az egészségügyi beavatkozásokra irányuló fokozott szükséglet indokolja, hogy a támogatott lakhatás szolgáltatásszervezésében a szükségletek kielégítésére a szolgáltató a szolgáltatás szervezésénél különös hangsúlyt fektessen.

Ápolás-gondozás szolgáltatás biztosításával, szükség esetén az egészségügyi szakellátáshoz, szakápoláshoz való megbízható hozzáférés biztosítása kiemelten fontos. Célszerű, ha van orvosi ügyelet a településen vagy a közelben, valamint szakorvosi ellátásért sem kell sokat utazni, utaztatni a fogyatékos személyt, illetve az egészségügyi szakápolási tevékenységek is elérhetőek. Súlyos, halmozottan fogyatékos személyek sok esetben állapotukból fakadóan a tömegközlekedést sem tudják igénybe venni, ebben az esetben szükség van arra hogy a támogatott lakhatás szolgáltatásszervezésében helyet kapjon a szállítási szolgáltatás is, illetve biztosított legyen az otthoni szakápolás elérhetősége a szolgáltatást igénybe vevő számára. Azon személyek esetében, akiket állapotuk nem korlátoz abban, hogy az egészségügyi szolgáltatásokat önállóan (esetleg kísérő támogatásával) igénybe vegyék a szolgáltatónak támogatási tevékenysége az információ szolgáltatásban, a szolgáltatások elérhetőségének megszervezésében áll.

„A fogyatékos személyek között egy kisebb csoport mind térben, mind a szakmai segítséget nyújtók személyében bekövetkező változásokat fokozott szorongással, erős stressz reakcióval éli meg. Azon

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

ellátottaknál, akik egész életüket intézményi keretek, viszonyok között élték, a kisebb lakóegységbe történő átköltözésre való felkészülés hosszú folyamat, mely csak a fokozatosság és folyamatosság elve alapján valósulhat meg.”(1)

A támogatott lakhatás esetében nagyon fontos hogy a lakhatás céljából szolgáló ingatlan a fogyatékosok specifikus igényeinek megfelelően akadálymentes legyen, illetve itt jelentősége van annak, hogy a kiszolgáltatások (egészségügyi, oktatási, közművelődési intézmények) valóban eleget tegyenek a jogszabály által előírt hozzáférhetőség kötelezettségének.

Megfelelően kialakított lakások

A támogatott lakhatás tárgyi követelményei:

A támogatott lakhatás kialakítására az a lakás alkalmas, amely használatbavételi engedéllyel rendelkezik, azzal, hogy a max. 6 fős, illetve a max. 12 fős lakhatás céljából szolgáló ingatlanok esetében **egy lakószobában**, - max. 50 fő létszámú lakhatás céljából szolgáló ingatlan esetében egy lakásban legfeljebb két személy helyezhető el. Fontos jogszabályi előírás, hogy a lakhatási szolgáltatással összefüggő **szociális szolgáltatásokat** (gondozás, fejlesztés, étkezés, társadalmi részvételt segítő szolgáltatások) **olyan módon kell biztosítani, hogy az érintett ingatlanok egymástól elkülönült földrészleten helyezkedjenek el.** (1/2000 SZCSM rendelet alapján)

A támogatott lakhatást az különbözteti meg az egyéb szociális szakellátási formáktól (pl.: ápolás-gondozást nyújtó intézmény, lakóotthon), hogy a lakhatási szolgáltatás és a komplex szükségletfelmérés szerinti szolgáltatások fizikailag nem egy helyen valósulnak meg. Azaz a lakhatás céljából szolgáló ingatlan nem a szociális szolgáltatások színhelye, azoknak pl.: a társadalmi részvételt segítő szolgáltatásoknak eltérő helyszínen kell megvalósulnia. A támogatott lakhatás nem lakóotthon, a

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

támogatott lakhatásban elképzelhetetlen hogy az igénybevevő fizikailag kizárólag egy helyen – a lakóotthonban – vegyen csak igénybe szolgáltatásokat.

A lakhatási szolgáltatások másik, lakhatási szolgáltatásokkal szomszédos földrészekre nem biztosíthatók! Ha a fenntartó, illetve a hálózat több helyszínen biztosít lakhatási szolgáltatást, az ellátást igénybe vevőnek a lakások megtekintését és a további ott lakók megismerését követően fel kell ajánlani a választás lehetőségét. (1/2000 SZCSM rendelet 110/E. §)

Fontos jogszabályi előírás az akadálymentesség vonatkozásában hogy a támogatott lakhatást biztosító ingatlanok esetében az igénybevevő **fogyatékosági típusának megfelelő speciális szükségletekhez (mozgási, fogyatékos, látási fogyatékos, hallási fogyatékos, értelmi sérült, autista személyek esetében eltérhet) igazodva kell biztosítani az akadálymentes használatot.** Azaz nem kell teljes mértékben akadálymentesnek lenni a lakhatás céljával szolgáló ingatlanok. Így az akadálymentes környezet megfelelő, egyéni szükségletekhez igazodó kialakításában a komplex szükségletfelmérésnek meghatározó jelentősége van. Az igénybevevő állapotának változása esetén a változáshoz igazodó akadálymentesítésről is gondoskodni kell.

(1/2000 SZCSM rendelet 110/E. § (2) bekezdés)

A lakhatási szolgáltatást a lakók fogyatékoságától (típus, halmozottság) függően eltérő feltételekkel, felszereltséggel kell kialakítani. A lakhatási szolgáltatás –a különböző életszakaszokhoz, életformákhoz illeszkedő, akadálymentes lakótér– kialakításának segítésére tervezési ajánlások, típustervek, illetve a költségbecslés egységes kereteinek a megteremtése szükséges.

A lakhatás céljával szolgáló ingatlanok esetében hangsúlyt kell fektetni a lakások belső kialakítására a fogyatékosoknak megfelelő akadálymentességi követelmények érvényesítése érdekében. Lényeges, hogy a lakók egyedi igényeit, szükségleteit a kialakításnál figyelembe vegyék. a támogatott lakhatásban fontos szerepe van a baleset megelőzésnek, amelyre érdemes az önellátási képesség

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

fejlesztése keretében hangsúlyt fektetni, illetve az igénybevevőknek az ehhez szükséges alapszintű ismereteket átadni, a szakemberek részéről az ehhez szükséges támogatást biztosítani, illetve az alapvető baleset megelőzési szabályokat házirendben rögzíteni. (A balesetveszély megelőzésében fontos szerepe lehet a házirendnek, amelyet a támogatott lakhatásban a lakók közösen fogadnak el és tartalmazza az együttélés szabályait.)

Összefoglalva minden esetben a szolgáltatást igénybe vevők igényeihez, szükségleteihez indokolt igazítani a lakások belső kialakítását.

Megfelelően kiépített infrastruktúra támogatott lakhatásban

Telefonos elérhetőség, számítógépes rendszer.

A számítógépes rendszer kialakítása úgy célszerű, hogy a szakmai program elérhetősége a koordinációt végző munkatárs részére távolról is lehetséges legyen.

Illetve különböző munkakörökben dolgozók az őket érintő oldalakon tudjanak dolgozni.

- szolgáltatási terv egységes dokumentációs elvárásokkal
- gondozók egy részének számítógépezési oktatást szükséges tartani
- a program elsajátítása a következő feladat.
- telefonos, vagy jelzőrendszeres kapcsolat kialakítása

Megfelelő szakszemélyzet

A támogatott lakhatás kulcsszemélyzete az intézményvezető, esetfelelős, kísérő támogató. Ezen munkatársak esetében nincsen kötelező képesítési előírás. A feladatuk közvetlenül nem terjed ki az ápolási gondozási feladatok ellátására (legfeljebb ha

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

osztott munkakörben végzik, és megvan hozzá a szükséges képesítésük.)

Amennyiben a fenntartó maga biztosítja a komplex szükségletfelmérés szerinti ápolás- gondozás szolgáltatást, akkor a jogszabály alapján alkalmazni kell **a releváns alapszolgáltatás** (ez ápolás- gondozás esetében: nappali ellátás a támogató szolgáltatás közösségi ellátás házi segítségnyújtás) **létszámelőírásait** (1/2000. SZCSM rendelet 110/H § (1) bekezdés). Azaz a szabályozás értelmében példaként, ha a fenntartó maga nyújtja azápolás-gondozás szolgáltatást, akkor az esetfelelősön és a kíséren túl ehhez szakmai létszámot is kell rendelnie, vagy úgy hogy külön szakmai létszámot vesz fel erre a munkakörre, vagy úgy hogy az esetfelelős vagy kísérő látja el osztott munkakörben (ez szervezési kérdés). Példaként, ha a fenntartó a nappali ellátás szabályai szerint látja el a gondozási feladatot, akkor terápiás munkatárs és szociális gondozó munkatársról kell gondoskodnia.

Mivel az alapszolgáltatások esetében nincs ápoló létszámelőírás, ezért ápoló munkakör létesítése és e munkakörben ápoló foglalkoztatása nem kötelező. Azonban ha az érintett vonatkozásában az ápolási szükségletek ezt indokoltá teszik, akkor az ápolói munkakört létrehozza a fenntartó és megfelelő végzettségű ápolót foglalkoztat, hangsúlyozva hogy nem kötelező létszámelőírás, ehhez nincsen pluszfinanszírozás rendelve, létszámnormán belül kell megoldania a fenntartónak.

Nagyon fontos, hogy a támogatott lakhatásban a szaklétszámra az alapszolgáltatások szaklétszáma irányadó, nem a tartós bentlakásos intézményeké, azaz kötelezően nem jelennek meg az alábbi szakmai létszám elvárások: mozgásterapeuta, mentálhigiénés munkatárs, fejlesztő pedagógus, ápoló-gondozó etc. (Mint ahogyan a fentiekben említettük, az hogy kötelezően nem jelennek meg, nem akadályozza hogy létszámnormán belül a fenntartó foglalkoztasson ilyen munkatársakat, de nincs hozzárendelve plusz finanszírozás.)

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS
SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Szakápolási feladatok

Az egészségügyi szakápolás a támogatott lakhatásnak nem szolgáltatási eleme, az egészségügyi jogszabályok szerint működési engedély alapján végezhető tevékenység.

A szakápolási feladatok elvégzéséhez (ha a fenntartó maga kívánja a szakápolási tevékenységet nyújtani) a tevékenység nyújtása esetében az irányadó egészségügyi szabályozás fekteti le a szolgáltatás nyújtásának személyi és tárgyi feltételeit.

A szakápolási tevékenység engedélyeztetése vélhetőleg nem célszerű abban az esetben, ha megfelelően kiépített a szolgáltató környezetében az egészségügyi szakellátási rendszer, és a szolgáltató tudja biztosítani a hozzáférést az egészségügyi szakellátási szolgáltatásokhoz, illetve a szakápoláshoz.

Amennyiben az adott intézmény szakápolási tevékenységet is folytat, úgy az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X. 20.) ESZCSM rendelet 4. számú melléklete szerint kell ápolási tervet készíteni.

Szakmai koordinátor:

A segítői munkát végző csoport munkájának koordinálása a támogatott lakhatásban az esetfelelős feladata. Az ápolás és a gondozás szociális területen teljesen nem választható szét, és ezek a támogatott lakhatásban egy szolgáltatásként jelennek meg. A gondozásban is részfeladat az egészségügyi ellátás kompetencián belül, valamint a gondozáson belül a fizikai ellátás terén a személyi higiénia biztosítása az lényegében alapápolási feladat is.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejleszt@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejleszt.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- Szakmai koordinációs szükségesség a gondozás terén (amelyért a támogatott lakhatásban az esetfelelős felel, az esetfelelős kompetenciájába tartozik). Sok esetben telefonos segítségnyújtás is elegendő lehet a gondozónak, ha kérdése van, elakad kisebb gondozási problémák megoldása közben.
- Koordinálni szükséges a gyógyászati segédeszközök beszerzését, szakorvosi javaslatok intézését, szakorvosi vizsgálatok időpontjait, gyógyszerellátást, közgyógyellátási igazolványokkal kapcsolatos ügyintézés, háziorvosi vizsgálatokat, szűrővizsgálatokat.

Szabad orvosválasztás:

A nagy létszámú intézmények átalakításával a fogyatékos személyek lakókörnyezetbe kerülnek, vagy családjukkal maradnak, és ennek következtében a lakóhelyhez közeli egészségügyi alapellátásban kell számítani és felkészülni fogadásukra. Valamennyi háziorvosnak rendelkeznie kell ilyen ismeretekkel, mivel a fogyatékosokkal élő emberek számára a program megvalósítása után a lakóhelyükön válik elérhetővé a szakszerű egészségügyi alapellátás.

Szakorvosi ellátás:

Természetesen az egészségügyi szakellátás területén is biztosítani szükséges azokat a szolgáltatókat, akik a fogyatékosokkal élő emberek ellátására felkészülnek. Az integráció jegyében az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférést úgy kell megvalósítani, hogy a fogyatékos személyek maguk legyenek képesek önállóan vagy segítséggel felkeresni az egészségügyi szolgáltatót.

Részben fogyatékoság-specifikus is az igény:

- Látássérülteknek-szemész
- Értelmileg akadályozottaknak-pszichiáter

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS
SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- Mozgáskorlátozottak ortopéd szakorvosra van legtöbb esetben szükségük.

Természetesen időszakosan más szakorvosi igény is felmerül, neurológus, traumatológus, nőgyógyász stb.

A jó képességű, alacsony ápolási-gondozási szükségletű lakókkal van a legkevesebb probléma ebből a szempontból vizsgálva. Mint más állampolgár felkeresi a szakorvosi rendelőt a problémái miatt. Integrációjuk miatt ez a cél.

Egészségmegőrzés, egészségnevelés:

Az egészségügyi, baleseti kockázatok nagyban függhetnek a fogyatékosok típusától és fokától. Pl. tapasztalatok alapján a súlyos, halmozottan fogyatékosoknál gyakoribb az epilepszia kockázata, ennek következtében a balesetek kockázata, aspiratio kockázata, a társult betegségek száma is magasabb lehet. Azonban az állandó ápolói-gondozói felügyelet miatt ezek a kockázatok az időben történő észleléssel csökkenthetők, de sok esetben nem védhetők ki. Ezért különös jelentősége van, hogy már a komplex szükségletfelmérésnél rögzítésre kerüljenek az egészségügyi kockázatok, hogy arra épülve a szolgáltatási terv kockázatelemzése és tervezett beavatkozásai megfelelően reagáljanak a lakó ezirányú szükségleteire.

Fontos a lakók megfelelő felkészítése, egészségnevelő előadások, önálló életre való felkészítés. (Nagyon fontos szerepe lehet a házirendnek a balesetek megelőzésében)

A Támogatott lakhatásban a kísérő támogatást biztosító személy feladata az igénybevevő eredményes támogatása.

- Azonban felvetődik az a dilemma, hogy hol van a szükséges és egészséges határ ahhoz, hogy ott segítsünk és annyit amennyi éppen szükséges, meddig biztonságos az önállóság. Itt nagyon nagy hangsúlyt kell

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

helyezni a **támogatott döntéshozatal** elvének az érvényesülésére.

- **A támogatott lakhatásban a komplex szükségletfelméréstől a szolgáltatástervezésen át a szolgáltatásnyújtásig szinte nincs olyan mozzanat, amely ne építene az igénybevevők bevonására:** az egyéni szolgáltatási terv alapján nyújtott szolgáltatás az ellátást igénybevevő életkörülményeivel kapcsolatos problémák önálló megoldására épít, biztosítva a döntések meghozatalához szükséges segítséget, a támogatói háló tagjai – a természetes (családtagok, barátok etc.) és professzionális támogató környezet (szakemberek, gyámhivatal által kirendelt támogató etc.) – bevonását.³ Ezért garanciális jelentősége van annak, hogy a szolgáltatást igénybe vevőt a szolgáltatáshoz kapcsolódó döntésekbe bevonják, a döntéshez szükséges információkat a kommunikációs szükségletei szerint megkapja, azok számára hozzáférhetőek legyenek, döntését szabadon kinyilváníthassa azt nyomásgyakorlással, valótlan információkkal és egyéb módon ne befolyásolják és a hozott döntését tiszteletbe tartásuk. E tekintetben kulcsszerepe van a támogatott döntéshozatal módszertana érvényesítésének, hogy valóban az érintett igényei és szükségletei és döntései határozzák meg a szolgáltatás tartalmát.

Az érintett személy döntéshozatalának támogatása olyan kompetenciákat kíván a szolgáltatástervezésben a részt vevő szakemberek részéről, mint a megértési nehézséggel illetve információközlési képességének korlátozottságával élő személyekkel folytatott adekvát kommunikáció (könnyen érthető nyelvezet augmentatív és alternatív, taktilis kommunikációs módok megfelelő alkalmazása), emberi jogi alapokra épülő gondolkodásmód, szociális érzékenység. Ebben a vonatkozásban nem csak a szolgáltatásnyújtásban részt vevő szakemberek,

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLTATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

hanem a szolgáltatást igénybe vevők számára is meghatározó jelentősége van az önrendelkezés érdekében a felkészítésnek, az önérdék érvényesítés fejlesztésének.³

Prevenció szempontjából elengedhetetlen a szűrővizsgálatokon való megjelenésük.

Személyi és környezeti higiénia:

Nagyon fontos hogy a **komplex szükségletfelmérés** kimagasló színvonalon készüljön el, és a fenti kérdésekre úgy adjon választ, hogy a fenntartó arra legkiszámíthatóbban tudja a szolgáltatást tervezni és nyújtani.

Idősödés:

Koruk előre haladásával egyre több chronikus betegség valószínű. Eljön az idő, amikor támogatott lakhatásban önmaga ellátására nem lesz alkalmas, ápolást-gondozást, esetleg szakápolást igényel. Fontos, hogy a rendszerben erre a fenntartó fel legyen készülve, legyen megfelelő alternatíva.

³³ Példaként az ÉFOÉSZ a támogatott döntéshozatal modellkísérleti programjának (2011, Tapolca), meghatározó eleme a résztvevők önérdék érvényesítő csoportjainak szervezése. „A támogatott döntéshozatal és az önérvényesítés fontos összefüggést mutat, hiszen az önérvényesítő mozgalom legalapvetőbb célkitűzése az értelmi fogyatékosággal élő emberek (ön) tudatos társadalmi részvétele, így az önérvényesítés hatékony mozgatórugója a támogatott döntéshozatalnak is”. In.: Horváthné Somogyi Ildikó, Danó Réka, Tóth Szilvia: Támogatott döntéshozatal – Az ÉFOÉSZ modellkísérleti programjának tapasztalatai (ÉFOÉSZ, 2011) In.: 26. oldal

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Gépkocsi rendelkezésre állása:

Fogyatékos lakók tömegközlekedési eszközön sok esetben nem szállíthatók, ami elsősorban a fogyatékos fajtajától és súlyosságától függ.

A mai egészségügyi rendszerben az OMSZ az akut betegeket szállítja, a betegszállító pedig a chronikus betegeket. Bizonyos esetekben megoldható betegszállítóval a szakorvoshoz való eljuttatás, azonban ezt napi rendszerességgel nem lehet alkalmazni.

Súlyos, halmozottan fogyatékos lakók ellátása során a szakrendelőbe való eljutás módja jelen esetben az intézmény gépkocsija.

- Támogatott lakhatás esetén, szolgáltató centrum vagy támogató szolgálat által üzemeltett gépkocsi lehet erre a megoldás. A gépkocsinak a lakók egészségi állapotához megfelelő felszereltséggel kell rendelkeznie.
- Mozgásfogyatékos szállításához megfelelő, biztonságos rámpa.

Támogatott lakhatás és gondnokság:

A támogatott lakhatást igénybevevő fogyatékos személyek a cselekvőképesség szempontjából lehetnek:

- teljesen cselekvőképes személyek
- támogatott döntéshozatal hatálya alatt állók
- cselekvőképességükben részlegesen korlátozott személyek
- cselekvőképességükben teljesen korlátozott személyek

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A Támogatott Lakhatás szolgáltatásainak igénybevétele:

- Amennyiben nem áll gondnokság alatt maga köt megállapodást.
- Amennyiben a szociális ellátások igénybevételével összefüggő jogok gyakorlásában korlátozott akkor gondnoka közreműködésével köt megállapodást, amennyiben teljesen korlátozó gondnokság alatt áll a gondnok tesz helyette jognyilatkozatot.
- Ha támogatott döntéshozatal hatálya alatt áll, akkor a jognyilatkozat megtételekor a támogatója vele lehet, vele egyeztethet, de a nyilatkozatot maga teszi meg (lásd Támogatott Döntéshozatal protokoll)

Azaz a lakhatás, esetvitel, kísérés – és amennyiben a komplex szükségletfelmérés alapján jogosult rá az igénybevevő – az ápolás-gondozás, fejlesztés, társadalmi részvételt segítő szolgáltatások étkezés tevékenységek nyújtására a fentiek alapján megkötött megállapodás irányadó. A szolgáltatásnyújtás során is erre kell figyelemmel lenni, tehát amennyiben az érintett cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll, a gondnoknak kell közreműködnie a jogszabály által rögzített esetekben (megállapodás, térítési díj, panasz etc.) Ezért nélkülözhetetlen a törvényes képviselővel való kapcsolattartás a támogatott lakhatásban.

Amennyiben a TL Szociális törvényben és az ahhoz kapcsolódó végrehajtási rendeletekben rögzített szolgáltatási tartalmán túlmutató egészségügyi szolgáltatást vesz igénybe az érintett, és gondnokság hatálya alatt áll, akkor az Egészségügyi Törvény vonatkozó szakaszai irányadóak a gondnok bevonására. /melléklet/

Amennyiben a lakó cselekvőképességet érintő gondnokság alatt áll, akkor a különböző egészségügyi szolgáltatások igénybevétele esetén a gondnok közreműködése is szükséges lehet. pl.: ellátás visszautasítása, beleegyezés megadása a beavatkozásokhoz.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Összegzés

A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek életében pozitív változást hozhat, mivel az egészségügyi kockázatok az ápolás-gondozás területén megfelelő felkészültséggel csökkenthetők. Ehhez pontos szakmai és jogi iránymutatók, módszertani ajánlások válnak szükségessé. A megváltozott szolgáltatási struktúra igényli a jelenleg a területen dolgozó szakemberek kompetenciájának fejlesztését.

- Új szemlélethez új gondolkodásmód szükséges.
- Új szervezeti struktúra kiépítése szükséges.

A jelenlegi intézményi ápolás-gondozásból nagyon sok elemet át lehet vinni, mivel az gondozás szakmai szabályai nem fognak változni ebben az esetben sem. Más lesz a szervezeti felépítés, más lesz a hozzájutás, de arra kell törekedni, hogy a változás a céloknak megfelelő legyen, fejlődést hozzon és a kockázatok minimumra csökkenjenek.

Megvalósításához jogszabályváltozás (amely pontosabban rendezi a felügyelet és az egészségügyi szolgáltatások, gyógyszerelés kéréskörét), személyi és tárgyi feltételek, szemléletváltás illetve anyagi források szükségesek.

A szociális területen a szakdolgozókat érdekeltté kell tenni a szolgáltatási rendszer átalakításában. A képességeiket fejleszteni kell, hogy a megváltozott környezetben is tudásuk javával szolgálják az ellátottak érdekeit. Szakmailag és emberileg is felkészült szakemberek kellenek a sikeres végrehajtáshoz. Meg kell teremteni a jelenleg is elérhető, ám különböző foglalkoztatási formák egymásra épülését, valamint törekedni kell az önkéntes segítőkötől álló rendszer kereteinek a megteremtése.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

Hivatkozott irodalom:

- (1) Kiváltás. A fogyatékos személyek ellátásának jövője Összeállította: Nemzeti Erőforrás Minisztérium Budapest, 2012
- (2) Segédlet a komplex akadálymentesítés megvalósításához Összeállította: P. Farkas Zsuzsa, okl. építészmérnök, rehabilitációs szakmérnök, Épített Környezetért Alapítvány munkatársa Pandula András, építészmérnök, rehabilitációs szakmérnök, főiskolai adjunktus SZIE-YMÉK, Épített Környezetért Alapítvány munkatársa A segédlet a Fogyatékosok Esélye Közalapítvány megbízásából készült.
- (3) Horváthné Somogyi Ildikó, Danó Réka, Tóth Szilvia: Támogatott döntéshozatal – Az ÉFOÉSZ modellkísérleti programjának tapasztalatai (ÉFOÉSZ, 2011) In.: 26. oldal

Irányadó jogszabályok:

Törvények

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

- Magyarország Központi költségvetéséről szóló törvény
- A fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII törvény

Kormányrendeletek, Kormányhatározatok

- 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról
- 92/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet a fogyatékos személyek alapvizsgálatáról, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatról, továbbá a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatáról
- 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet a szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról
- 214/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központtól
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

- 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és a végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat az Országos Fogyatékosügy Programról (2015-2025.)
- Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet

Miniszteri rendeletek

- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

Melléklet

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

Az ellátás visszautasításának joga

20. § (1) A cselekvőképes beteget - a (2)-(3) bekezdésekben foglaltakra tekintettel, illetőleg a (6) bekezdésben foglalt eset kivételével - megilleti az ellátás visszautasításának joga, kivéve, ha annak elmaradása mások életét vagy testi épségét veszélyeztetné.

(2) A beteg minden olyan ellátást, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be, csak közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében utasíthat vissza. Ez utóbbi esetben a visszautasítást az egészségügyi dokumentációban rögzíteni kell, amelyet a tanúk aláírásukkal hitelesítenek.

(3) A betegség természetes lefolyását lehetővé téve az életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítására csak abban az esetben van lehetőség, ha a beteg olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül - megfelelő egészségügyi ellátás mellett is - halálhoz vezet és gyógyíthatatlan. Az életfenntartó, illetve életmentő beavatkozás visszautasítása a (2) bekezdés szerinti alaki előírások betartásával történhet.

(4) A (3) bekezdés szerinti visszautasítás csak akkor érvényes, ha egy háromtagú orvosi bizottság a beteget megvizsgálja és egybehangzóan, írásban nyilatkozik arról, hogy a beteg döntését annak következményei tudatában hozta meg, illetve, hogy a (3) bekezdés szerinti feltételek fennállnak, továbbá a beteg az orvosi bizottság nyilatkozatát követő 3. napon - két tanú előtt - ismételten kinyilvánítja a visszautasításra irányuló szándékát. Amennyiben a beteg nem

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

járul hozzá az orvosi bizottság vizsgálatához, a kezelés visszautasítására vonatkozó nyilatkozata nem vehető figyelembe.

(5) A (4) bekezdés szerinti bizottság tagjai a beteg kezelőorvosa, egy - a beteg gyógykezelésében részt nem vevő -, a betegség jellegének megfelelő szakorvos, valamint egy pszichiáter szakorvos.

(6) A beteg nem utasíthatja vissza az életfenntartó vagy életmentő beavatkozást, ha várandós és előre láthatóan képes a gyermek kihordására.

(7) A (2)-(3) bekezdések szerinti visszautasítás esetén meg kell kísérelni a beteg döntése hátterében lévő okok - személyes beszélgetés alapján történő - feltárását és a döntés megváltoztatását. Ennek során a 13. § szerinti tájékoztatáson túl ismételt tájékoztatni kell a beavatkozás elmaradásának következményeiről.

(8) A beteg a visszautasításra vonatkozó nyilatkozatát bármikor, alaki kötöttség nélkül visszavonhatja.

21. § (1)⁶³ Cselekvőképtelen beteg, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén a 20. § (2) bekezdése szerinti ellátás nem utasítható vissza.

(2)⁶⁴ Ha cselekvőképtelen beteg, továbbá korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott beteg esetén a 20. § (3) bekezdése szerinti ellátás visszautasítására kerül sor, az egészségügyi szolgáltató keresetet indít a beleegyezés bíróság általi pótlása iránt. A kezelőorvos a bíróság jogerős határozatának meghozataláig köteles a beteg egészségi állapota által indokolt ellátások megtételére. Közvetlen életveszély esetén a szükséges beavatkozások elvégzéséhez bírósági nyilatkozatpótlásra nincs szükség.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

REFORMÁTUS SZOLGÁLATFEJLESZTÉS

Hit - tudás - fejlődés

(3) A kezelőorvos a (2) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítése érdekében - szükség esetén - igénybe veheti a rendőrhatalóság közreműködését.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott nyilatkozat pótlására irányuló eljárás során a bíróság nem peres eljárásban soron kívül jár el. Az eljárás tárgyi költségmentes. Ha e törvényből, illetve az eljárás nem peres jellegéből más nem következik, a bírósági eljárásban a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Cím: Magyarországi Református Egyház
1146 Budapest, Abonyi u. 21.

E-mail: szolgalatfejlesztes@reformatus.hu

Honlap: www.szolgalatfejlesztes.hu

Szakmai megvalósító partner:

MRE Szeretetszolgálati Iroda

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE